اصل تعدد مطلوب در مستحبات

شاگرد: در نماز لیلة الرغائب آمده صد بار سوره توحید را بخوان. به چه صورت بین دو رکعت تقسیم کنیم؟

استاد: تعبیری مهم است. در هر رکعت صدبار بخواند یا در مجموع نماز بخواند؟

شاگرد: در مجموع نماز.

استاد: قدر متیقن آن توزیع به مساوات است. ولی طبق اصل -که اگر سر برسد- در مستحبات اصل بر تعدد مطلوب است. نه شرطیت وضعیه ای که اگر آن را انجام ندادّ کلاً باطل باشد. بلکه تعدد مطلوب و کامل است، لذا به اختیار خودش می‌شود. یعنی می‌خواهد در بخشی از نماز بخواند یا غیر آن. نظیر آن در نماز جعفر سلام الله علیه آمده است. مثلاً اگر مستعجل است، چهار رکعت نماز بخواند و بعد از نماز تعداد تسبیحاتش را بگوید. معلوم می‌شود که تعداد تسبیحات درجه‌ای از مطلوبیت دارد که توزیعش شرط آن نیست. اگر شرطش بود که نمی گفتند بعدش بخوان. چون توزیع، کامل بوده اکمل این است که تسبیحات را در رکوع توزیع کنیم. اگر نشد و مستعجل بودی، توزیع شرط کامل بود. نماز را بخوان و بعد از نماز آنها را ادامه بده.

شاگرد: روی همین مبنا نماز شب [جمعه] اول که می گویند بین نماز مغرب و عشاء خوانده شود.

استاد: لیلة الرغائب، کلمه بین دارد یا ندارد؟ در حدیث منظورم هست. نه مفاتیح. در مفاتیح آشیخ عباس همین جور فرموده‌اند که بین مغرب و عشاء باشد. صحبت سر این است که در خود حدیثی که ایشان از آن نقل می‌کنند چگونه است. اگر «بین المغرب و العشاء» دارد، مغرب و عشاء، زمان است یا نماز است؟ اگر زمان باشد که اگر نماز عشاء هم نخواندی می‌توانی بخوانی، یا حتی اگر خوانده باشی. اما اگر «بین الصلاة المغرب اتیانه و بین الصلاة العشاء» باشد، آن هم اتیانش، نه وقتش، اگر این باشد باز همین اصل در اینجا می‌آید. یعنی همین توقیت، توقیت کامل روی کامل است؟ تعدد مطلوب است؟ یعنی اگر نماز عشاء را کسی خواند ولو به جمع بین الصلاتین، مستعجل بود، مسافر بود، وقتی به خانه رسید [آیا] دیگر نمی‌توانست صلاة لیلة الرغائب بخواند، یا نه، آن وقت، تعدد مطلوب بود. وقتی هم به خانه رسید می‌توانست بخواند. من که معمولاً به کسانی که نماز عشاء را خوانده‌اند می‌گویم به قصد رجاء مطلوبیت بخوانید.

والحمد لله رب العالمین

بازبینی #3
ایجاد شده 22 ژانویه 2026 12:30:32 توسط ... .
به روزرسانی شده 22 ژانویه 2026 12:54:41 توسط ... .